

Δελτίο Τύπου Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA)
Βιέννη, 27 Σεπτεμβρίου 2019

Πρόσβαση στη δικαιοσύνη: Οι κατηγορούμενοι χρειάζονται περισσότερες πληροφορίες και καλύτερη πρόσβαση σε νομική συνδρομή

Η ελλιπής ενημέρωση και η ανεπαρκής πρόσβαση σε νομική συνδρομή συχνά εμποδίζουν τους κατηγορούμενους στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών να έχουν πλήρη πρόσβαση στη δικαιοσύνη, όπως αποκαλύπτει η τελευταία έκθεση του FRA. Στην έκθεση επισημαίνεται ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να βελτιώσουν τις ροές πληροφοριών και τη νομική εκπροσώπηση για την προάσπιση των δικαιωμάτων των κατηγορουμένων.

«Σε ποινικές διαδικασίες δεν επιφυλάσσεται σε όλους ίση μεταχείριση ενώπιον του νόμου παρότι απολαμβάνουν το εν λόγω δικαίωμα», δηλώνει ο διευθυντής του FRA [Michael O'Flaherty](#). «Τα κράτη μέλη πρέπει να λάβουν μέτρα βελτίωσης ώστε οι κατηγορούμενοι να γνωρίζουν τα δικαιώματά τους και να λαμβάνουν τη νομική συνδρομή που χρειάζονται για την εξασφάλιση της δίκαιης και ισότιμης πρόσβασης στη δικαιοσύνη».

Η έκθεση του FRA [«Rights in practice: access to a lawyer and procedural rights in criminal and European Arrest Warrant proceedings»](#) (Δικαιώματα στην πράξη: η πρόσβαση σε δικηγόρο και τα δικονομικά δικαιώματα σε ποινικές διαδικασίες και διαδικασίες ευρωπαϊκών ενταλμάτων σύλληψης) εξετάζει τον τρόπο με τον οποίο εφαρμόζονται στην πράξη ορισμένα ποινικά δικονομικά δικαιώματα.

Ορισμένα άλλα βασικά πορίσματα είναι τα ακόλουθα:

- Η αστυνομία ενημερώνει τους κατηγορούμενους για τα δικαιώματά τους, αλλά οι πρακτικές ποικίλλουν. Οι πρακτικές αυτές περιλαμβάνουν γραπτή ή προφορική ενημέρωση, συμπεριλαμβανομένης της διανομής φυλλαδίων, το περιεχόμενο των οποίων μπορεί εντούτοις να αποδειχθεί δυσνόητο. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι κατηγορούμενοι κατανοούν δεόντως τα δικαιώματά τους, και να παρέχουν πληροφορίες γραπτώς και προφορικώς μόλις οι τελευταίοι χαρακτηριστούν ως ύποπτοι. Θα πρέπει επίσης να δίνουν προσοχή σε άτομα που ενδέχεται να έχουν δυσκολίες λόγω γλώσσας ή αναπηρίας, για παράδειγμα.
- Πολύ συχνά οι κατηγορούμενοι λαμβάνουν ελάχιστες ή ασαφείς πληροφορίες σχετικά με τις κατηγορίες εις βάρος τους. Το γεγονός αυτό δυσχεραίνει την υπεράσπισή τους. Η αστυνομία θα πρέπει να ενημερώνει δεόντως, με σαφήνεια και πλήρως τους υπόπτους για τις εγκληματικές τους πράξεις και για τον λόγο για τον οποίο συνελήφθησαν, το συντομότερο δυνατόν.
- Η άμεση και έγκαιρη παροχή νομικής συνδρομής δεν πραγματοποιείται πάντοτε, ιδίως για τα άτομα που τελούν υπό κράτηση. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι όλοι οι κατηγορούμενοι λαμβάνουν άμεση, έγκαιρη και εμπιστευτική πρόσβαση σε δικηγόρο προτού προβούν στην ανάκριση κατηγορουμένων που τελούν υπό κράτηση.
- Σε ορισμένες περιπτώσεις, η αστυνομία αντιμετωπίζει τους υπόπτους ως μάρτυρες ή τους υποβάλλει σε άτυπη ανάκριση. Ωστόσο, αυτό στερεί από τους υπόπτους το δικαίωμα της σιωπής και το δικαίωμα της μη αυτοενοχοποίησης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αντιμετωπίζουν όλους τους υπόπτους ως υπόπτους των οποίων τα δικαιώματα πρέπει να γίνονται σεβαστά.

Η έκθεση εξετάζει επίσης τα ευρωπαϊκά εντάλματα σύλληψης που προέρχονται από άλλο κράτος μέλος της ΕΕ. Εκτός από τα ανωτέρω θέματα, οι κατηγορούμενοι αντιμετωπίζουν επίσης ζητήματα σχετικά με τα δικαιώματα που προκύπτουν από τη συμμετοχή δύο χωρών.

- Οι γλωσσικές διαφορές συχνά καθιστούν δύσκολο για τους κατηγορούμενους να κατανοήσουν τα δικαιώματά τους σε σχέση με τα εντάλματα, καθώς και το δικαίωμά τους να συναινέσουν για να μεταφερθούν στο εξωτερικό για την ανάκριση. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν υπηρεσίες μετάφρασης και διερμηνείας, ώστε οι κατηγορούμενοι να μπορούν να κατανοούν πλήρως τις κατηγορίες εναντίον τους και τις συνέπειες ενός ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης.
- Οι κατηγορούμενοι συχνά δυσκολεύονται να εξασφαλίσουν νομική εκπροσώπηση και στις δύο χώρες. Αυτό μπορεί να οφείλεται σε γλωσσικές διαφορές, καθώς και στην έλλειψη γνώσεων των αστυνομικών αρχών για τα νομικά συστήματα άλλων χωρών και στην απροθυμία τους να παρέμβουν στην περιοχή δικαιοδοσίας άλλης χώρας. Οι αρχές της χώρας που επεξεργάζεται το ένταλμα θα πρέπει να βοηθούν τους κατηγορούμενους να λαμβάνουν νομική συνδρομή στη χώρα που εξέδωσε το ένταλμα. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να παρέχουν καταλόγους νομικών ενώσεων κατά την έκδοση του εντάλματος.

Ο FRA εξέτασε πάνω από 250 κατηγορούμενους και επαγγελματίες του τομέα της δικαιοσύνης στην Αυστρία, τη Βουλγαρία, τη Γαλλία, τη Δανία, την Ελλάδα, τις Κάτω Χώρες, την Πολωνία και τη Ρουμανία. Στην έκθεση παρατίθενται αποσπάσματα από τις απαντήσεις των ερωτηθέντων.

Το συγκεκριμένο έργο ανατέθηκε στον FRA από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και συμπληρώνει την έκθεση του Οργανισμού, η οποία επίσης δημοσιεύεται σήμερα και εξετάζει τον τρόπο με τον οποίο [τα κράτη μέλη της ΕΕ έχουν εφαρμόσει την οδηγία της ΕΕ για την πρόσβαση σε δικηγόρο](#). Συμπληρώνει επίσης το προγενέστερο έργο του FRA σχετικά με το [δικαίωμα στην ενημέρωση](#).

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε μαζί μας στη διεύθυνση:
media@fra.europa.eu / Τηλ.: +43 1 580 30 642